

заслуговує на видання її окремим альбомом.

Книга ілюстрована світлинами (понад трип'ять) із сімейного фотоархіву Зоріснтуватися у різноманітній спадщині допоможе сумлінно складена бібліографія ("Матеріали Степана Музиченка, а також про нього, надруковані протягом 1955 — 1988 років)

Тож подякуймо Ярославі Музиченку і Всеукраїнському благодійному фонду "Відродження села Макіївка Носівського району Чернігівської області" його голові О. М. Баклану за цікаву книгу праць незабутнього Степана Музиченка і спогадів про нього.

Йосип ФІЛАС

Київ

БАРВИ ПОЛІСЬКОГО ВЕСІЛЛЯ

*Олександра Кондратович. Весілля на Поліссі:
Народні звичаї та обряди.*

Луцьк: Надстир'я, 1996. — 112 с.

Коли восени 1996 р. місто Камінь-Каширський, що на Волині, святкувало 800-річчя від дня заснування, з'явилася друка (після "Калинового квіту Полісся") книжка О. П. Кондратович, присвячена цьому ювілею.

Територія Волинської області належить до двох етнографічних районів: Волині та Полісся. Особливості Поліського регіону полягають, по-перше, в його розташуванні на пограниччі трьох східнослов'янських етносів, по-друге, у відносно кращій збереженості традиційних форм і елементів народної культури. Саме Полісся зберегло і донесло до нас найархаїчніші особливості волинських весіль. Поліське весілля вирізняється серед регіональних типів рядом локальних варіантів та елементів. За словами О. П. Кондратович, весільний обряд — то сконденсована енциклопедія життя народу від найдавніших часів до нашого сьогодення.

Відкривається книжка зверненням автора до читача, який має проникнути в таїну та неповторність поліського весільного обряду, і складається сердечна подяка помічникам.

Наступна сторінка — "Пісня про Камінь-Каширський" слова і музика О. П. Кондратович, присвячена одному із стародавніх міст Волині, яке розташоване на берегах річки Циру (притоки Прип'яті).

Один із незаперечних аспектів наукової цінності даної праці — розвідка "Із глибини народної пам'яті". В ній розкриваються погляди українців, зокрема поліщуків, на роль сім'ї в житті людини, родинні стосунки, подається етнографічний опис волинської весільної обрядовості на прикладах двох варіантів: видричівського та гутто-камінського.

О. П. Кондратович притаманні заглибленість, вдумливість, добре знання змісту та

поетики народної обрядовості, характерної не тільки для даної місцевості. Вона тосконально володіє весільною термінологією

Сьогодні весільна обрядовість побутує вже не в повному традиційному комплексі із властивими їй ритуальними семантичними навантаженнями, віруваннями та магичним дійством. Саме тому поява такого видання дасть змогу простежити зміни, модифікації, переосмислення, спрощення, нівеляції, які відбулися у весільному обряді протягом ХХ ст.

У книжці "Весілля на Поліссі" дається опис весілля у селі Видричах Камінь-Каширського району. Тут зафіксовано всі характерні його етапи, складові частини, обрядові компоненти і легали. Подані й традиційні весільні пісні з інформацією про те, коли, де, як і хто їх виконус. Опис весілля починається із сватання, потім відтворено перший, другий і третій дні весілля з обрядово-пісенним супроводом до всіх частин і дійств, в кінці подаються примітки, де тлумачаться діалектизми.

Завершується книжка найдокладнішим найповнішим описом весільного обряду селі Гут-Камінський Камінь-Каширського району. В органічній, діалектичній єдності представлені поетичне слово, його музичне звучання та драматична дія. О. П. Кондратович має досвід як щодо етнографічного опису, так і запису музики, вона розшифрувала мелодії і позала ноти. Відтворення не тільки текстового, а й музичного компонентів пісні відображають живе звучання у побуті. Кількісне багатство і розмаїття пісень збірки дають підставу вважати, що в ній охоплено весь обрядово-пісенний репертуар народного весілля, характерний для даного регіону.

Зінаїда ПАХОЛОК

Луцьк